

Over geld, mensen, geluk en het taboe

Dette Glashouwer als koopman in *MoneyMoneyMoney*.

Ooit was ze er niet in geïnteresseerd, toen deed ze er een workshop over en nu heeft Dette Glashouwer een theaterstuk over geld.

EDITH ANDRIESSE

Met geld ben ik behoorlijk monomaan bezig, maar op een andere manier dan veel anderen. Het gaat me er niet om het te hebben, maar ik wil er inzicht in krijgen, doorgronden waarom we met zijn allen in dit geldsysteem gevangen zitten." Dette Glashouwer (52) maakt theatervoorstellingen met geld als thema.

Juist doordat geld haar vroeger niet interesseerde, hooguit chagrijnig maakte, werd haar nieuwsgierigheid getriggerd. Een coach raadde haar in 2002 aan een huishoudboekje bij te houden om inzicht te krijgen in hoe elke uitgave verschillend aanvoelt. "Gek werd ik ervan, ik wou geld helemaal niet voelen." Maar in 2008 ging ze naar een *money workshop* in Oslo.

In datzelfde jaar verloor ze haar baan en inkomen doordat er na 21 jaar een einde kwam aan Suver Nuver, het theatergezelschap waarvan ze medeoprichter was. Dat de subsidiekraan voor haar clubje enkele jaren eerder werd dichtgedraaid dan voor veel andere, ziet Glashouwer nu als voordeel. "Het aantal collega's die nu in de situatie belanden waarin ik vier jaar geleden zat, is zo groot. Dat lijkt me een stuk lastiger."

De tweeënhalve jaar dat Glashouwer een WW-uitkering ontving, gebruikte ze onder andere om stapels boeken te lezen over de geschiedenis van geld. Het onderzoek bracht haar in contact met denkers en visionairs. Naarmate Glashouwer zich meer in geld ging verdiepen, groeide haar speciale relatie met het fenomeen. "Het is toch afschuwelijk dat we nu in een systeem zitten dat niet meer werkt – althans niet voor iedereen." Tijdens een conferentie over complementair geld in Lyon leerde ze dat je

de maatschappij ook heel anders zou kunnen inrichten. Toen Glashouwer haar solovoortellingen *Geld voor begimmers* en *Geld en genoeg* speelde op de Parade, konden mensen het entreebewijs ook met complementair geld – zoals noppes – betalen. Haar technicus, componist en regisseur (Dirk Groeneveld) betaalt ze overigens wel met euro's.

Tijdens de lunch in Eye waar dit interview wordt gehouden, beperkt Glashouwer zich bescheiden tot een bonensoepje en kraanwater. We halen herinneringen op aan de jaren tachtig van de vorige eeuw, toen we beiden met behoud van bijstand voorstellingen maakten en theateropleidingen volgden, met de sociale dienst als verkapte subsidiënt.

Voor de huidige jonge theatermakers onmogelijk, realiseren we ons, terwijl we de hardwerkende horecamedewerkers om ons heen bezig zien – van wie velen een kunstopleiding volgen of achter de rug hebben.

In Glashouwers nieuwste productie, *MoneyMoneyMoney*, legt de theatermaker met zeventiende-eeuwse koopmanskraag en -hoed onder andere uit hoe goed geld in de VOC-tijd werkte. Ze vertelt hoe zij ruilhandel bedreef in Amerika, en ze maakt op humoristische wijze aanschouwelijk in welke verhouding geld en geluk tot elkaar staan.

Ze stelt aan de orde dat geld een taboe is, ook voor haarzelf. "Dat geef ik grif toe." Over haar inkomen doet ze dan ook geheimzinnig. De vraag voor hoeveel ze zich laat inhuren, beantwoordt ze met: "Dat is afhankelijk van door wie, in principe is alles onderhandelbaar. Terwijl ik er nooit een probleem in zie naakt op het podium te staan of mij in psychologische zin bloot te geven vertel ik noch op het toneel, noch aan de media precies wat ik verdien."

Navraag bij vakorganisatie FNV-Kiem leert dat Glashouwer, indien ze als actrice bij een zich aan cao-normen houdend gezelschap zou spelen, minimaal voor 3340 euro bruto op de loonlijst zou staan. (Regel 41 staffel 1). Een woordvoerder van de vakbond voegt eraan toe: "Mits ze de laatste jaren grote dragende rollen heeft gespeeld zou ze ook in staffel 2 kunnen vallen." Deze gaat tot regel 63, hetgeen een maximum van 4754 euro bruto betekent.

Glashouwer, nu zzz'er: "Voor mezelf is het eigenlijk niet duidelijk wat mijn inkomen is." Een indicatie: "Als ik ziek zou worden betaalt het Broodfonds me vijftienhonderd per maand."

Glashouwers optredens eindigen met een cliffhanger. Wie wil weten hoe het verder gaat, kan een aandeel kopen, zodat ze de mogelijkheid krijgt een nieuwe voorstelling te maken.

Kaartjes (voor wie die met baar geld wil aanschaffen):

Theater Vrijburcht (5 en 6 januari) € 7,50
Toneelschuur Haarlem (16 en 17 januari) € 15,00
Schouwburg Amstelveen (7 februari) € 17,00
RAI tijdens Women inc. (16/17/18 februari) € 19,50 (inclusief entree huishoudbeurs)
Bellevue (21/22/23 februari) € 15,00 (met korting € 13,50)

huishoudboekje hilde van den heuvel

